Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

ILUSTROWANY

KURJER FILATELISTYCZNY

Rok VIII. Nr. 83.

Cena egzemplarza 50 gr.

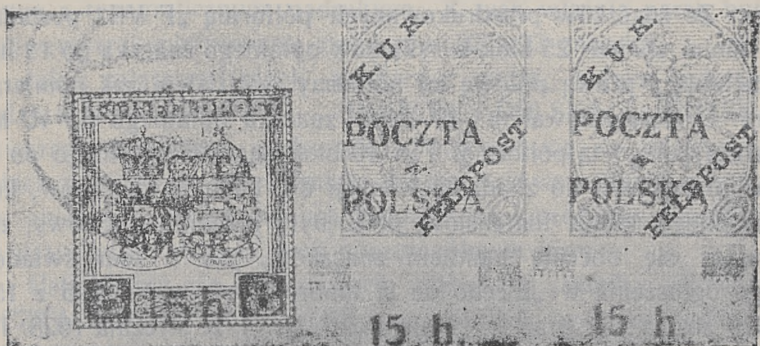
REDAKCJA I ADMINISTRACJA
LWÓW, ul. Kurkowa L. 5/Ip.
P. K. O. WARSZAWA Nr. 152.836.

Lwów, grudzień 1931

Prenumerata roczna:
(8 zesz). w kraju: 3 zł.
zagranicą 4 zł.

Wydawca: JERZY ZADUROWICZ

TYPY SKROBANYCH „Z".

a) Skrobane „Z" na pocztówce 15/8 hal, b) skrobane „Z" na pocztówce 15/5 hal. (Do artykułu prof. Miksteina p.t. „Typograficzna półforma F VI" str 101).

Prof. Stan. Mikstein.

Pierwsze polskie znaczki dla b. zaboru austrjackiego.

XX. A) Typograficzna półforma „F VI".

(ciąg dalszy)

W jakim porządku występowały te skrobane „Z" w arkuszu dziś już ustalić nie można z braku całego arkusza dotyczących falsyfikatów z wyjątkiem pierwszych czterech występujących w jednym czworobloku, jak poprzednio nadmieniłem. Należy jednak przyjąć, że tak jak w oryginalnej I formie typograficznej, występowały one tylko w 4 i 5 szeregu pionowym na znaczkach 4, 5, 14, 15, 24, 25, 34, 35, 44 i 45.

O reszcie znaczków tej półformy „F VI" nie wiemy nic konkretnego. Nie jest wykluczonem, że 12 blok nadruków, który opisuję jako „F VIII" mógłby być prawą częścią tej półformy „F VI", jednak na to brak pozytywnych dowodów.

B) Typograficzna półforma „F VII".

Półforma ta, jak poprzednio wspomniałem, jest dolną częścią formy opisanej w Nr. 3. Filatelisty Polskiego z 20/12 1919 r. służącej do sporządzania falsyfikatów naśladujących znaczki przedrukowane I formą typograficzną. Obejmowała zatem 50 nadruków dla dolnej połowy arkusza znaczków.

Ze znaczków przedrukowanych półformą „F VII" posiadam w moim zbiorze 25 blok falsyfikatów opłatnego znaczka po 12 hal., obejmujący prawą połowę tej półformy; widziałem zaś pomierzyłem i sfotografowałem 40 blok znaczka opłatnego po 10 hal. sfałszowanego tą półformą. Ten 40 blok znaczka opłatnego po 10 hal. przedstawił do zbadania Komisji do badania znaczków, krakowskiego klubu filatelistów, p. E. były urzędnik pocztowy, zajmujący się obecnie handlem znaczków, jak o tem świadczą jego ogłoszenia w „L'echo de la timbrologie" w Nr. 795 z 15.II 1929 strona 191 oraz w „Main Post" Nr. 1 ze stycznia 1928. Ten 40 blok obejmował całe rzędy poziome pierwszy i drugi, z trzeciego i czwartego po siedm znaczków a z piątego rzędu poziomego tylko sześć znaczków to jest bez pierwszych trzech 41, 42, 43 oraz bez ostatniego 50 znaczka.

Dlaczego z całego tego półarkusza nadrukowanego typograficzną półformą „F VII" usunięto dziewięcioblok z lewej strony obejmujący znaczki 21—23, 31—33, 41—43 oraz znaczek 50?

Odpowiedź łatwa. Na 23 znaczku, który w pełnej formie dla całego arkusza byłby odpowiadał 73 znaczkowi był zanadto dobrze znany falsyfikat dwukropka a na 50 znaczku również bardzo dobrze znana usterka mianowicie ukośne ścięcie obu słów POCZTA i POLSKA. W załączonych fotograficznych reprodukcjach podaję obydwa te falsyfikaty w parkach mianowicie znaczek 22 i 23 z falsyfikatem nadruku dwukropka na znaczku 20 hal. opłatnym oraz znaczki 49 i 50 z charakterystycznemi usterkami skrzywienie liter „A" w obu słowach na prawo u dołu na znaczku 49 i ścięciem słów POCZTA i POLSKA na znaczku 50. Przez usunięcie zatem 9 bloku z falsyfikatem dwukropka oraz 50 znaczka, prawdopodobnie chciano wprowadzić w błąd Komisję do badania znaczków i uzyskać na tych falsyfikatach stempelek gwarancyjny krakowskiego klubu filatelistów.

Oprócz powyżej wymienionych znaczków posiadam w zbiorze szereg bloczków i pojedynczych znaczków pochodzących z nadruku półformą „F VII", w szczególności falsyfikat dwukropka w parkach na wszystkich opłatnych znaczkach od 3—90 hal. włącznie ze znaczkami po 25 i 30 hal., które w oryginalnem wydaniu były przedrukowane typograficzną II B formą a nie I formą. Z tego wynika, że półformą tą sfałszowano wszystkie wartości opłatne z typograficznym nadrukiem. Z tych właśnie parek było możliwem zrekonstruowanie pomiarów 22 i 23 znaczka.

Jak z załączonej tabeli pomiarów widać, kolejne odstępy między słowami POCZTA ....POCZTA i POLSKA .....POLSKA pierwszego poziomego rzędu nie powtarzają się w następnych rzędach poziomych, jak to miało miejsce we wszystkich poprzednio opisanych pełnoprawnych formach, co szczegółowo omówiłem przy spisie budowy tych poszczególnych form.

Ustawicznie się zmieniające odległości między słowami POCZTA .....POCZTA i POLSKA .....POLSKA w poszczególnych rzędach poziomych wskazują, że do budowy tej półformy nie użyto całych półwierszy linotypowych obejmujących jak poprzednio przy pełnoprawnych formach po pięć słów POCZTA w półwierszach (M) a po pięć słów POLSKA w półwierszach (N) tylko że złożono tę półformę „F VII" z kawałków obejmujących po jednem a najwyżej po dwa słowa POCZTA względnie POLSKA.

Skutkiem budowy tej półformy „F VII" z kawałków wier-

szy linotypowych obejmujących po jednem lub najwyżej dwa słowa POCZTA względnie POLSKA, przesunięcia słowa POLSKA względem słowa POCZTA wahają się w granicach od 1.25 mm na lewo do 0·25 mm na prawo a odległość początku rombu od przedniej granicy pionowej kreski litery „P" słowa POCZTA od 3·5 do 8·12 mm, jak to wykazuje załączona tabela pomiarów nadruków.

Te silne przesunięcia tak obydwu słów jak i rombu w nadrukach sfałszowanych tą półformą oraz matowy odcień intezywnie czarnej farby mogły spowodować, że znaczki sfałszowane tą półformą „F VII" mogły uchodzić za pochodzące z nadruku typograficzną II B formą, szczególnie gdy były pojedynczo lub w małych bloczkach.

Ustawienie słów POCZTA, POLSKA oraz rombów na poszczególnych znaczkach sfałszowanych typograficzną półformą VII w półarkuszach.

Odstępy między słowami POCZTA POCZTA.

Między szer. pion.	1 i 2	2 i 3	3 i 4	4 i 5	5 i 6	6 i 7	7 i 8	8 i 9	9 i 10
W rzędzie poziom. 1	11	11½	12	10¾	9¾	11¾	8½	9½	11¾
2	12½	„	10½	10½	9½	„	9¼	9⅝	„
3	—	11¾	11	11¼	„	„	9¾	9½	„
4	—	—	—	10½	„	„	9¼	9⅝	„
5	—	—	—	9	9¾	11¼	14½	9⅞	11¼

Odstępy między słowami POLSKA POLSKA.

Między szer. pion.	1 i 2	2 i 3	3 i 4	4 i 5	5 i 6	6 i 7	7 i 8	8 i 9	9 i 10
W rzędzie poziom. 1	11	11¼	11½	10½	9¼	11	9½	9¼	11¼
2	12¾	11	10¼	10	„	„	8⅝	„	11
3	—	11	11½	10½	9¾	„	10	„	„
4				11¼	—	„			
5				8¾	—	11¼	14	„	—

Stanisław hr. Małachowski-Łempicki.

Gwiazda pięcioramienna na znaczkach pocztowych.

Na znaczkach pocztowych wielu państw, przeważnie republik Ameryki południowej, widzimy gwiazdę pięcioramienną.

Co ona oznacza?

W wolnomularstwie gwiazda pięcioramienna — pentagram, pentalpha — uważana jest za znak rozpoznawczy pytagorejczyków i znak pozdrowienia. Pentagram umieszczony u góry listu zastępuje zwykłe pozdrowienie pytagorejczyków: Hygiainein!, Hygieia! (Wohlsein!, Gruss!, Bądź zdrów!, Pozdrowienie!) *)

Otóż w państwach, w których wolnomularze dzierżą władzę, mamy na znaczkach pocztowych gwiazdę pięcioramienną. Taki znaczek nalepiony na list oznacza, że wysyłający go śle pozdrowienie adresatowi.

W polskich lożach wolnomularskich używano już w wieku XVIII gwiazdy pięcioramiennej na listach, jako znaku pozdrowienia. Loża bydgoska „Fidelite aux trois Colombes“ opatrywała listy taką właśnie pieczęcią, jak to widzimy na piśmie z roku 1784, znajdującem się w Bibljotece Ordynacji Zamojskiej w Warszawie.

Pieczęć bydgoskiej loży wolnomularskiej z r. 1784.

Gdy znaczki pocztowe weszły w użycie, poczęto na nich umieszczać gwiazdy pięcioramienne szczególniej — jak zaznaczyłem — w państwach, w których wolnomularze rządzą, przeważnie więc w republikach Ameryki Południowej.

Nie trudno podać cały szereg przykładów:

I. **Boliwja**: a) dziewięć gwiazd pięcioramiennych u dołu znaczka (wyd. z r. 1868, 1871, 1887, 1893 i 1894). Pierwszą lożę założono w Boliwji w r. 1857. Obecnie istnieje 5 lóż.

II. **Brazylja**: a) na niebie pięć gwiazd pięcioramiennych (wyd. z r. 1889), b) skała, na niebie gwiazda z promieniami (jeden z ulubionych tematów w symbolice wolnomularskiej (wyd. z r. 1894), c) po obu stronach portretu prez. Rio Brancos'a — gwiazdy pięcioramienne (zn. za 1000 r. z roku 1913). Wolnomularstwo w Brazylji powstało w r. 1800. W pierwszej ćwierci XIX wieku Wielkim Mistrzem był cesarz Don Pedro.

III. **Chile**: a) w dolnych rogach znaczka — gwiazda pięcioramienna wyd. z podobizną Kolumba z r. 1867, 1877, 1880 i 1883),

*) Allgemeines Handbuch der Freimaurerei, Leipzig 1901.

b) gwiazda w środku tarczy herbowej (znaczki stemplowe używane w latach 1880, 1890 i 1901 jako znaczki pocztowe, znaczki telegraficzne z r. 1891), c) w górnych rogach znaczka — gwiazdy pięcioramienne (wyd. z podobizną Kolumba z r. 1892), d) gwiazda pięcioramienna z promieniami nad podobizną Kolumba (wyd. z r. 1901), e) gwiazda pięcioramienna w górnym rogu znaczka (wyd. z Kolumbem z r. 1905), f) w górnych rogach znaczka —

Znaczki pocztowe z gwiazdą pięcioramienną.

gwiazdy pięcioramienne (wyd. jubileuszowe z r. 1910 oraz wyd. portretowe z r. 1911, 1912, 1915 i 1918). W tem państwie wolnomularstwo powstało w r. 1851. „Wielki Wschód" Francji otworzył w Valparaiso wielką lożę „l'Etoile Pacific", która dotychczas istnieje.

IV. **Kolumbja:** a) w górnych rogach znaczka — gwiazdy pięcioramienne (wyd. jubileuszowe z r. 1910).

V. **Kostarika:** a) statek na morzu, nad nim pięć gwiazd (wyd. z r. 1862), pięć gwiazd pięcioramiennych nad trzema górami (wyd. z r. 1892). W roku 1860 w St. José stolicy republiki

Kostarika powstał „Wielki Wschód“ oraz „Suprema conseil“, obejmująca rzeczpospolite Guatemala, Honduras, Salwador, Nikaragua i Kostarica. Loże pracują według 33-stopniowego rytu dawnego i przyjętego. W r. 1899 powstała w St. José wielka loża dla republiki Kostarika.

VI. **Kuba:** a) w obu rogach górnych znaczka za 5 cent. z podobizną Ignacego Agranonte wydanego w r. 1910, — gwiazdy pięcioramienne. W stolicy Kuby Hawannie pierwszą lożę założono w r. 1804 pod nazwą „Le Temple des vertus thedogales“. W r. 1891 loże połączyły się w jedną wielką lożę „Gran Logia de la Isla de Cuba“. W r. 1894 było 39 lóż i 1390 członków.

VII. **Liberja**: a) w rogu znczka — gwiazda pięcioramienna (na niektórych wartościach wyd. z r. 1906, 1909 i 1923, oraz na wszystkich wartościach wyd. trójkątnego z r. 1921), b) w rogach znaczka — gwiazdy pięcioramienne (na niektórych wartościach wyd. z r. 1906, 1918 i 1921), c) gwiazda z promieniami nad morzem (wyd. pamiątkowe z r. 1923), d) w środku znaczka duża gwiazda pięcioramienna, a w niej mniejsza (znaczek za 3 cent. z r. 1923), e) znaczek w kształcie trójkąta (trójkąt — jeden z ważniejszych symboli w wolnomularstwie) za 10 cent. z r. 1906 oraz całe wydanie z r. 1921. Wielka loża powstała w r. 1867 w stolicy Monrowji. Pierwszym jej Wielkim Mistrzem był Arnos, były niewolnik z Pensywanji, który położył wielkie zasługi dla rozkwitu 7 lóż miejscowych. Liberja zawdzięcza wolnomularstwu wielką dbałość o oświatę, wolność pracy, liberalne prawo wyborcze i szybki wymiar sprawiedliwości.

VIII. **Paragwaj:** a) w środku znaczka nad jego wartością — gwiazda pięcioramienna (wyd. 1910 r.), b) w środku znaczka — gwiazda pięcioramienna (wyd. z r. 1888 i 1913). W Paragwaju wolnomularstwo powstało w r. 1884. W tym roku założono w stolicy Asuncionie „Wielki Wschód“. Obecnie jest 8 lóż i 500 członków. Jedna loża w Asuncionie zależy od „Wielkiego Wschodu“ włoskiego.

IX. **Salwador:** a) nad wulkanem 11 gwiazd pięcioramiennych (wyd. z r. 1867, 1879), b) w środku znaczka — duża gwiazda pięcioramienna z portretem, w czterech rogach również gwiazdy pięcioramienne (wyd. z r. 1911). W r. 1882 loże w Salwadorze zostały zamknięte; otworzono je w tym samym roku w stolicy St. Salwador.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Belgja uzupełniła serję znaczków pakietowych dwiema wyższemi wartościami: za 30 fr. zielona i 40 fr. szara.

Bułgarja wydała serję lotniczą złożoną z następujących znaczków: 1 l. zielony, 2 l. lila, 6 l. nieb., 12 l. czerw., 20 l. fiol., 30 l. pomarańcz. i 50 l. brunatny. Rysunek umieszczony na tych znaczkach przedstawia wieśniaczkę odbierającą list od gołębia pocztowego.

Finlandja chcąc umożliwić państwowemu muzeum pocztowemu nabycie cennego zbioru starych całostek pocztowych wydała specjalny znaczek opłaty za 1+4 mk. koloru czarnego. Na znaczku tym widnieje rysunek pierwszej finlandzkiej pieczęci pocztowej (herb Finlandji, po bokach trąbki pocztowe). U dołu znajduje się napis „PRO FILATELIA". Dopłata dodatkowa w wysokości 4 mk przeznaczona jest na wyżej podany cel.

Hiszpanja. Ukazała się pierwsza definitywna serja znaczków republikańskich. Wydanie to jest zarazem pamiątkowem z okazji III-go panamerykańskiego kongresu pocztowego. Serja opłaty obejmuje następujące wartości: 5 c. ciemnolila, 10 c. ciemnoziel., 15 c. fiolet., 25 c. ciemnoczerw., 30 c. ciemno-oliwk., 50 c. ceglasty, 1 p. czarny, 4 p. lila, 10 p. ciemnobrunat. Na poszczególnych znaczkach umieszczono następujące widoki: studnia lwów w Alhambrze (5 i 40), wnętrze meczetu w Kordobie (10, 25 i 50), portret dra F. Garcji Santos dyrektora i założyciela panamerykańskiej Misji Pocztowej (30), most Alcantara w Toledo (15 c. i 1 p.), ogłoszenie republiki hiszpańskiej w dniu 14 kwietnia w Madrycie (4 i 10 p.). W tym samym czasie wydano pamiątkową serję lotniczą, która zawiera 6 wartości a to: 5 c. ciemnolila, 10 c. zielony, 25 c. czerw. 50 c. nieb., 1 p. ciemnofiol. i 4 p. czarny. Widoki na tych znaczkach są następujące: samolot nad Madrytem (5, 10 i 25), samolot nad placem Castelara w Madrycie (4 p.) i samolot nad pałacem ministerstwa komunikacji (50 c. i 1 p.). Obie serje pojawiły się również z nadrukiem „OFICIAL", przyczem kolory odnośnych wartości są jaśniejsze. Znaczki te używane były wyłącznie przez członków kongresu do frankatury korespondencji wysyłanej przez nich.

Jugosławja. Serja znaczków pamiątkowo-dobroczynnych wydana z okazji 1000 lecia królestwa kroackiego, ukazała się obecnie z podwójnym nadrukiem „KRALJEWINA JUGOSLAVIA".

Niemcy wydały tradycyjną serję dobroczynną złożoną z czte-

rech wartości: 8+4 fen. (więzienie w Drezdnie) zielony, 15+5 fen. (ratusz w Wrocławiu) czerw., 25+5 fen. (zamek w Heidelbergu), 50+40 fen. (brama holsztyńska w Lubece) brunatny.

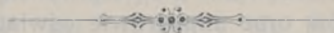
Rumunja. Pojawiły się dalsze wartości serji lotniczej: 2 lei ziel., 3 l. czerw., 5 l. brunatn., 10 l. j.-ziel. i 20 l. fiol. Rysunki tych znaczków przedstawiają samolot na tle różnych krajobrazów.

Szwajcarja. Kolory znaczków nowej serji „PRO JUVENTUTE“, której opis podaliśmy w numerze 81-szym są następujące: 5 rp. zielony, 10 rp. fiol., 20 rp. czerw. i 30 rp. nieb.

Turcja. Z okazji kongresu bałkańskiego, który ostatnio odbył się w Konstantynopolu, wydano serję pamiątkową obejmującą następujące wartości: 2½ k. j.-ziel., 4 k. czerw., 6 k. nieb., 7½ k. pomarańcz., 12 k. pomar., 12½ k. nieb., 30 k. fiol., 50 k. j. brun., 100 k. lila. Wszystkie znaczki posiadają jeden rysunek przedstawiający drzewo oliwne (symbol pokoju) nad mapą półwyspu bałkańskiego, którego korzenie sięgają do stolic państw biorących udział w kongresie t. j. Albanji, Bułgarji, Grecji, Jugosławji, Rumunji i Turcji.

Bojkot „Luposty“.

W jednym z poprzednich numerów podaliśmy wiadomość o projektowanej międzynarodowej wystawie poczty lotniczej t. zw. „LUPOSTA“, która ma się odbyć w Gdańsku w roku przyszłym. Obecnie otrzymaliśmy pierwszy numer pisma propagandowego wydanego przez Komitet organizacyjny, złożony z przedstawiciel gdańskich towarzystw filatelistycznych. Numer ten zawiera między innemi kompletną listę członków Komitetu honorowego. Przeglądając ją, zauważyliśmy brak reprezentanta dyplomatycznego Polski. Uważamy, że jeżeli do Komitetu honorowego zaproszono reprezentanta Ligi Narodów w osobie komisarza hr. Graviny oraz generalnego konsula Niemiec p. Thermanna, to obowiązkiem organizatorów było zaprosić również generalnego komisarza Rzeczypospolitej Polskiej. Przeoczenie to nie jest jednak przypadkowem, lecz wynikiem polakożerczej polityki sfer gdańskich. W wyniku takiego postępowania Komitetu organizacyjnego, obrażającego naszą godność narodową, wzywamy wszystkich filatelistów polskich do solidarnego bojkotu tej szowinistycznej imprezy. Przypuszczamy zarazem, że pp. Rachmanow i Polański, których nazwiska umieszczono na liście Komitetu honorowego, za znak protestu wystąpią z niego.

PRZEGLĄD NOWOŚCI.

„Album de recuerdo del III Congresso de la Union Postal Panamericana“ wydany przez Ministerio de Comunicaciones — Direction General de Correos, Madryt 1931. W październiku r. b. odbył się w Madrycie III kongres Panamerykańskiej Misji Pocztowej. Hiszpańskie ministerstwo komunikacji, któremu podlega również i poczta, upamiętniło zjazd ten wydaniem szeregu znaczków okolicznościowych, o których piszemy w ostatnim przeglądzie nowości. Prócz tego wydane zostało piękne album pamiątkowe wraz ze znaczkami hiszpańskiemi ostatnich wydań, które zaopatrzono nadrukiem „C. U. P. P.” (Congresso de la Union Postale Panamericana). Na 38 kartkach rozmieszczono gustownie następujące wydania: 1) kompletne wydania prowizorycznych znaczków republikańskich (znaczki z królem Alfonsem przedrukowane pionowo „REPUBLIKA ESPANOLA”) 2 ct, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 1 p, 4 i 10 p, znaczek pospieszny, znaczek dla druków i znaczek pocztowej kasy oszczędności. 2) Znaczki republikańskie z podobiznami Fr. Margalla, Mikołaja Salmerona i Pawła Iglesias'a. 3) Komplet znaczków pamiątkowych z okazji kongresu: opłata 5 c.—10 pes. lotnicze 5 c.—4 pes. 4) Te same z nadrukiem „OFICIAL“. 5) Pamiątkowe z podobizną Goya z datą 1828—1928 komplet, 6) Pamiątkowe z pod. Goya i data 1746-1828 komplet. 7) Goya akt kobiecy 1 p.—10 p. 8) Goya lotnicze komplet 5 c.—10 pes. oraz pospieszne. 9) Znaczki na pamiątkę odkrycia Ameryki przez Krzysztofa Kolumba opłata 1 c.—10 pes. kompl., lotnicze 5 c.—10 pes. 10) Wydanie lotnicze i bero-amerykańskie kompl. 5 c.—10 p. 11) Znaczki dla posłów i senatorów, komplet. Powyższe album oprawione jest w płócienną sztywną okładkę, na której widnieją wytłoczone złotem inicjały „C. U. P. P.“ oraz herb hiszpański.

WIPA 1933

Komitet wykonawczy międzynarodowej wystawy znaczków pocztowych, która jak wiadomo odbędzie się we Wiedniu w dniach 24 czerwca do 9 lipca 1933, rozwinął silną propagandę wśród sfer filatelistycznych, celem spopularyzowania tej imponującej imprezy, która ma zobrazować potężny rozwój idei filatelistycznej na całej kuli ziemskiej. Nadmienić należy, że protektorat honorowy nad tą wystawą objął prezydent rzeczypospolitej austrjackiej Wilhelm Miklas. W skład prezydjum komitetu honorowego weszli: prezes ministrów oraz ministrowie oświaty, opieki społecz-

nej, spraw wojskowych oraz przemysłu i handlu. Do komitetu honorowego zaproszono reprezentantów dyplomatycznych szeregu państw, przyczem Polskę reprezentuje jej poseł pełnomocny. Prócz tych na liście komitetu honorowego widnieją nazwiska wielu wybitnych zbieraczy z obu półkul. Jako przedstawiciele polskiego świata filatelistycznego weszli do wspomnianego komitetu: p. p. E. Eichental, prof. St. Mikstein, Wł. Polański, Wł. Rachmanow, St. Rembieliński i L H. Weimar. Ostatnio komitet organizacyjny wydał pierwszy numer pisma propagandowego, poświęconego projektowanej wystawie. Na treść tego numeru składają się między innemi: Szczegółowe warunki dla wystawców i kompletna lista komitetu honorowego i organizacyjnego. Wszyscy zainteresowani mogą otrzymać pismo to bezpłatnie. Adres wydawnictwa: **„WIPA 1933“, Wien I, Wallnerstr. 6 A.**

KĄCIK ESPERANCKI.

Poniżej podajemy 16 reguł gramatyki esperanckiej wg tekstu umieszczonego na wstępie „Podstawowego Słownika jęz. Esperanto“, opracowanego przez Jana Zawadę.

Abecadło: Aa—a, Bb—b, Cc—c, Ĉĉ—cz, Dd—d, Ee—e, Ff—f, Gg—g, Ĝĝ—dż, Hh—h, Ĥĥ—ch, Ii—i, Jj—j, Ĵĵ—ż, Kk—k, Ll—l, Mm—m, Nn—n, Oo—o, Pp—p, Rr—r, Ss—s, Ŝŝ—sz, Tt—t, Uu—u, Ŭŭ—u krótkie, Vv—w, Zz—z.

Części mowy.

1. **Przedimka** nieokreślonego niema; jest tylko określony **la**, wspólny dla wszystkich rodzajów, przypadków i liczb.

2. **Rzeczownik** kończy się zawsze na **o**. Dla utworzenia liczby mnogiej dodaje się końcówkę **j**. Przypadków jest dwa: mianownik (nominativus) i biernik (accusativus); ten ostatni powstaje z mianownika przez dodanie zakończenia **n**. Resztę przypadków oddaje się zapomocą przyimków; dla dopełniacza (genetivus) — **de** (od), dla celownika (dativus) — **al** (do), dla narzędnika (instrumentalis) — **per** (przez) lub inne przyimki, odpowiednio do znaczenia. **Przykłady:** **patr/o** ojciec, **al patr/o** ojcu, **patr/o/n** ojca (przypadek czwarty), **por patr/o/j** dla ojców, **patro/j/n** ojców (przyp. czwarty).

3. **Przymiotnik** zawsze kończy się na **a**. Przypadki i liczby też same co dla rzeczownika. Stopień wyższy tworzy się przez dodanie wyrazu **pli** (więcej), a najwyższy przez dodanie **plej** (najwięcej); wyraz „niż“ tłomaczy się przez **ol. Przykład**: Pli

blank/a ol neg/o bielszy od śniegu.

4. **Liczebniki** główne nie odmieniają się; **unu** (1), **du** (2), **tri** (3), **kvar** (4), **kvin** (5), **ses** (6), **sep** (7), **ok** (8), **nau** (9), **dek** (10), **cent** (100), **mil** (1000). Dziesiątki i setki tworzą się przez proste połączenie liczebników. Dla utworzenia liczebników porządkowych dodaje się końcówka przymiotnika, dla wielorakich – przyrostek **obl**, dla ułamkowych — **on**, dla zbiorowych — **op**, dla podziałowych — wyraz **po**. Prócz tego mogą być liczebniki rzeczowe i przysłówkowe. **Przykłady**: **kvin/cent tri/dek tri**=533; **kvar/a** czwarty; **unu/o** jednostka; **du/e** powtóre; **tri/obl/a** potrójny, trojaki; **kvar/on/o** czwarta część; **du/op/e** we dwoje; **po kvin** po pięć.

ORGANIZACJE.

Warszawa. „Światowa Unja Zbieraczy — Tutmonda Unjo de Kollektantoj", stowarzyszenie filatelistów-esperantystów w Polsce już rozpoczęło swoją działalność uruchomiając następujące działy: sekcję zamiany, która wszystkim zbieraczom i członkom wymienia znaczki pocztowe; Bibljotekę wędrowną posiadającą dwa działy: filatelistyczny zostanie uruchomiony od nowego roku i esperancki oddany już do użytku czytelników. Prócz tego prowadzone są kursy korespondencyjne jęz. międzynar. Esperanto, oraz projektowane jest wydanie Albumu Europy w językach polskim i esperanto. Stowarzyszenie wydało już dwa „Biuletyny T. U. K." (za wrzesień, listopad). Organem „T. U. K." jest dwumiesięcznik „**Tutmonda Kolektando**", wychodzący w Czechosłowacji. Bliższych informacyj udziela oraz wysyła katalogi i egz. okazowe wspomnianych pism prezes stowarzyszenia: **Wład. Łękowski, Warszawa** Krasińskiego 16, m. 156.

Wiadomości bieżące

Następny numer „I. K. F." ukaże się 20 stycznia 1932 r. Termin nadsyłania ogłoszeń upływa punktualnie 10 stycznia.

Celem uniknięcia przerwy w wysyłce pisma, upraszamy PT. Czytelników o odnowienie prenumeraty rocznej w kwocie 3 zł. najpóźniej do dnia 15 stycznia. Czeki P. K. O. dołączamy do niniejszego numeru.

Generalne zastępstwo „I. K. F." na Śląsk Cieszyński i Górny objął p. Wincenty Pietraszek, Biała ul. Graniczna.

OGŁOSZENIA.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

„CENTROFIL“ — LWÓW, Kurkowa 5

PKO Nr. 152.836. POLECA PKO Nr. 152.836.

Azory	1915 dobroczynne 1 c, 2 c *	—·15
Austrja	Poczta Polowa wyd. III 1 h—12 kor 17 w. O	1·—
	Okup. we Włoszech 2 c—4 l, 22 c. kompl. *	2·50
Bawarja	„Freistaat Bayern“, 1·25/1—2·50/1 — kompl. *	—·50
	„Deutsches Reich“ 5 f—20 mk kompl. *	2 —
	Urzędowe „Deutsches Reich“ 5 f—5 mk kompl.*	2·50
Belgja	pakietowe 1895 10 c—2 fr 11 wart. O	1·—
	„ 1920 10 c—15 fr, 15 wart. O	1·—
Białoruś	5 kop—1 rb, kompl. *	—·20
Bośnia	1912 1 h—1 kor bez 72 O	2·50
	1917 (Karol) 3 h—2 kor, 13 wart. O	1 50
	1904 dopłata 1—50 h, 12 wart. O	2 20
Bułgarja	1902 Pamiątkowe kompl. 3 wart. *	1·—
	1922 Bourchier kompl.	2·—
Estonja	1920 dobroczynne kompl.	—·20
Gdańsk	1920 nadr. 5 f—50 f, 7 wart. O	— 80
	1921 lotnicze 40 f—20 mk, 6 wart. *	—·70
	Przeciwgruźlicze kompl. *	1 20
	1 guld, 2 guld, wyd. II stempel listowy	1·50
Grecja	1912 1 l.—5 dr. 16 wart. O	1·—
	to samo do 1 dr. 12 wart. O	—·40
	1913 Pamiątkowe 1 l.—10 l. O	—·40
Górny Śląsk	2½ f—5mk (gołąbek) kompl. *	2 —
	(Polski) 5 f—200 mk, kompl. *	1·—
Hiszpanja	1907 Pamiątkowe 10 c—4 pez, kompl. *	— ·60
	„Giro“ 1915 kompl. 5 c.—1 p. O	—·60
Holandja	1906 dobroczynne kompl. O	—·40
Indje holend.	1913, 10 c—1 gld 9 wart. O	—·70
Jugosławja	1919 nadr. na bośn. 3 h—10 kor, kompl. *	3·50
	1919, wyd. I 2 h—3 kor i gazet. * 10 w.	1·—
	1921 dobroczynne kompl. *	—·30
	Prowizorja 1 d—30 d kompl. O	1·—
	1923 1 d—30 d kompl. O	—·40
	Prowizorja 20/60, 5d/8d O	—·20
	„ 25/3, 50/3 O	—·15
	1924 20 p—30 d kompl. O	—·70
	1926 25 p—10 d 9 wart. O	—·60
	1921 nadr. „Porto“ 10/5, 30/5 *	—·50
Lewant rosyjski	1913 nadr. na jub. 5 p—1 pi. 5 w.	—·60
Litwa kowieńska	1919 wyd. I 10 s—5 a, kompl. O	3 50
	wyd. II 10 s—5 a, kompl. O	1·50
Luksemburg	1921 3 c—1 fr 15 wart. O	2· —
Rumunja	1907 dobroczynne 3 b—15 b kompl. O	1 20
Rjeka	(Fiume) 1924 „Regno D'italia“ 5 c—1 l *	3·—
Szwecja	1872 3 ö—50 ö, 8 w. O	1·—

(Ciąg dalszy nastąpi).

KUPON
upoważniający do zamieszczenia ogłoszenia złożonego z 20-tu słów w numerze 84 „I. K. F". Przy przesyłaniu powyższego kuponu należy dołączyć 1 zł. każde następne słowo 10 gr. Ogłoszenia przyjmuje się do 10 stycznia 1932.

NAKŁADEM DOMU FILATELISTYCZNEGO

A. PACHOŃSKI — WARSZAWA

ul. Jasna 16. **P. K. O. Warszawa Nr. 5 268.**

opuścił prasę drukarską

Album do znaczków Polski i Litwy Środkowej

luksusowo wykonany.

Album do znaczkow pocztowych Polski i Litwy Środkowej opracowany w/g katalogu zn. poczt. Polski i Litwy Środk. A. Pachońskiego 1930 r.

Nr. 6 Albumu o rozmiarze ca 35×30 cm. spięte systemem śrubowym, zawiera 89 jednostronnie drukowanych kart, w płóciennej oprawie (wewnęrzna strona okładki wylepiona modnym, fantazyjnym papierem); na okładce wytłaczany piękny stylowy napis. Kilkaset odbitek precezyjnie wykonanych klisz. — Waży 1 360 gr. — **Cena 22 — zł**

Nr. 6a. Jak Nr. 6 z pierwszorzędnego lekko kremowego, bezdrzewnego papieru „Royal", system oprawny: śrubowy. Waży 2·180 gr. **Cena 40 zł.**

Katalog znaczków poczt. Polski i Litwy Środkowej
oprawiony . . . . 8·— zł.
broszurowany . . . . 6·50 zł.
10 kart zapasowych do albumu . . . . 2·— zł.
10 „ „ „ „ brzegi złocone . . 2·50 zł.
Futerał do albumu . . . . 5·— zł.

Wysyłamy wybory znaczków Polski i całego świata.

Opłata za przesyłkę poleconą albumu . . . . 3·— zł.
„ „ „ „ katalogu . . . . . 1·10 zł.
„ „ „ zwykłą „ . . . . . 0·50 zł.

Redaktor odpow.: Jerzy Zadurowicz. Druk. J. Landesberg, Złoczów